

Veileder til enkeltparagrafene

[Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet \(Lovdata\)](#)

Klikk på en paragraf for å lese systemansvarliges merknad:

[Fos § 1. Formål](#)

[Fos § 2. Virkeområde](#)

[Fos § 3. Definisjoner](#)

[Fos § 4. Prinsipper for utøvelsen av systemansvaret](#)

[Fos § 5. Flaskehals og elspotområder](#)

[Fos § 6. Handelsgrenser](#)

[Fos § 7. Overføringsgrenser](#)

[Lovdata - fos § 7](#)

Vedtak etter **§ 7 andre ledd** er definert som **systemkritisk**.

Ansvar i Statnett: Driftsplanlegging og Strategisk driftsutvikling.

Systemansvarliges merknad

1. ledd

Konsesjonær i regional- og sentralnettet skal utarbeide oversikt over egne anleggsdelers maksimale overføringsgrenser, og skriftlig rapportere dette til systemansvarlig. Oversikten inkluderer komponentenes overlastbarhet, se utdypende beskrivelse under 2.ledd, og komponentenes temperaturavhengighet fra -30 til 30 grader Celsius.

Systemansvarlig plikter å gjøre en reell vurdering av de overføringsgrenser som meldes inn. Dersom systemansvarlig mener at innrapporterte maksimale overføringsgrenser er satt for lave, skal systemansvarlig skriftlig rapportere dette til NVE. Den samme rapporteringsplikten gjelder også for alle endepunktskomponenter som er begrensende for overføringen.

Disse maksimale overføringsgrensene skal godkjennes i vedtak etter § 7 første ledd. Alle endringer eller feil i oversikten skal fortløpende meldes til systemansvarlig. Endringer innebærer nye overføringsgrenser, og må godkjennes i vedtak.

2. ledd

Statnetts driftspolicy

Hovedprinsippene er følgende:

- Med intakt nett tillater Statnetts driftspolicy at enkeltutfall i sentralnettet (linje, transformator eller generator) maksimalt berører 200 MW forbruk og med varighet maksimalt 1 time.
- I perioder med planlagt vedlikehold tillates høyere risikoeksponering, maksimalt 500 MW med varighet opptil 2 timer.

Etter avbrudd skal nettet driftes slik at det er liten risiko for nytt avbrudd i samme punkt inntil avklaring har funnet sted og korrektive tiltak er utført

I flere områder vil det ikke være mulig å overholde driftspolicyen i alle timer med dagens nett. Driftspolicyen er ikke et absolutt krav, men skal etterstrebes.

Beregning av overføringskapasitet

Ved fastsettelse av overføringskapasitet i snitt som har betydning for drift av det nordiske kraftsystemet, benyttes 3-fase kortslutning på ledning eller samleskinne som "dimensjonerende enkeltutfall". Det skal tilstrebes å overholde driftspolicyen også ved "dimensjonerende enkeltutfall". I analyser må det derfor kontrolleres at nettet oppfyller nødvendige krav til dynamisk stabilitet, spenningsforløp og termiske grenser for anleggsdeler. For å holde høy overføring i nettet aksepteres det at feil kan gi lokale utfall, kortvarig termisk overlast eller kortvarig for lav spenning. Forutsetning for slike overføringsgrenser er at det finnes tiltak som relativt raskt bringer nettet tilbake til normal driftsspenning. Dersom slike tiltak ikke finnes, legges grenseverdiene ved stasjonære forhold til grunn for overføringskapasiteten i snitt.

Med maksimal overføringskapasitet for anleggsdeler etter utfall benyttes verdier som komponenter normalt tåler i inntil 15 minutter (forventet tid for å regulere overføringen i kraftsystemet).

Med disse forutsetninger tillates også bruk av systemvern som en del av primærvern for dimensjonerende feil. I hovedsnittene benyttes automatisk produksjons- eller lastfrakobling som styres av ledningsutfall eller måling av strøm og spenning. Maksimal produksjonsfrakobling (PFK) er satt til 1200 MW, som er dimensjonerende utfall for Norge. Normal praksis er at overføringen i nettet reduseres under spesielle værforhold eller ved arbeid i stasjoner. Dette overvåkes daglig av Statnetts driftssentraler.

3. ledd

Systemansvarlig har ansvar for at driftsmessige overføringsgrenser i regional- og sentralnett overholdes. I praksis dekker dette i hovedsak kraftsystemet fra og med 33 kV og høyere, uavhengig av eierskap. Driftsgrenser i distribusjonsnett og at disse overholdes, er ikke en systemansvarsoppgave.

Ansaret utøves ved at systemansvarlig overvåker flyt og driftskoblinger i nettet opp mot angitte grenser. Systemansvarlig skal så langt mulig bruke bud i regulerkraftmarkedet uavhengig av prisrekkefølge, og dekke kostnaden ved dette ("spesialregulering"). Hvis det finnes relevante reguleringsressurser, men ikke RK-bud, har systemansvarlig i tilfelle driftsforstyrrelser rett til å beordre regulering til elspot-områdepris. I områder med ingen eller sterkt begrenset utvekslingskapasitet over lengre tidsrom vil systemansvarlig også kunne benytte produksjonstilpasningen etter gitte kriterier som beskrevet under § 8, 8.ledd.

Dersom regulering er utilstrekkelig, umulig, og/eller i lengden urimelig kostnadskrevende, kan N-1 kriteriet fravikes ved normal drift. Alternativet er da å dele nettet slik at konsekvensene av feil begrenses mens anleggsdelers stasjonære overføringsgrenser overholdes. Hvis overføringsgrenser på enkeltkomponenter fortsatt ikke kan overholdes (v/underskudd) ber systemansvarlig om utkobling av fleksibelt forbruk med redusert tariff.

Et siste alternativ for å overholde overføringsgrenser er manuell utkobling av forbruk, regulert gjennom § 13.

4. og 5. ledd

Systemansvarlig har systemer og rutiner for å kunne rapportere oversikter og avvik.

Sist oppdatert 1.4.14 kl 12.00

Fos § 8. Anmelding, planlegging av produksjon og effektregulering

Fos § 9. Regulerstyrke og effektreserve

Fos § 11. Regulerkraftmarkedet

Fos § 12. Anstrengte driftssituasjoner og driftsforstyrrelser

Fos § 13. Tvangsmessig utkobling av forbruk

FoS § 14. Planlegging og idriftsettelse av tekniske anlegg i kraftsystemet

FoS § 14a. Rapportering av anleggsdata ved idriftsettelse

Fos § 15. Spenningsregulering og utveksling av reaktiv effekt

Fos § 16. Koblingsbilde

Fos § 16a. Detaljskjema

Fos § 17. Samordning av driftsstanser

Fos § 18. Målinger og meldinger

Fos § 19. Jordstrømkompensering

Fos § 20. Vern og reléplanlegging

Fos § 21. Systemvern

Fos § 22. Feilanalyse og statistikk

Fos § 22a. Svært anstrengte kraftsituasjoner

Fos § 23. Opplysningsplikt

Fos § 24. Systemansvarliges generelle rapporteringsplikt

Fos § 25. Tilsyn og kontroll

Fos § 26. Pålegg og tvangsmulkt

[Fos § 26a. Overtredelsesgebyr](#)

[Fos § 27. Betaling](#)

[Fos § 28. Forholdet til forvaltningsloven og offentleglova](#)

Liker 0

Tweet 0

SIDEKART OVER STATNETT.NO

GI OSS TILBAKEMELDING

Drift og marked

Systemansvaret
 Nordisk kraftflyt
 Produksjon og forbruk
 Import og eksport
 Kraftsituasjonen
 Døgnmarked
 Meldinger fra Landssentralen

Nettutvikling

Ørskog - Sogndal - Ny kraftledning
 Norge-England - ny mellomlandsforbindelse
 Ofoten - Balsfjord - Ny kraftledning
 Norge-Tyskland - ny mellomlandsforbindelse
 Lyse - Saurdal - Oppgradering
 Balsfjord - Hammerfest - Ny kraftledning

Samfunnsoppdrag

HMS
 Forskning og utvikling

Media

Nyhetsarkiv 2014
 Fotoarkiv
 Profilhåndbok

Om Statnett

Statnetts organisasjon
 Kontakt oss
 Kvartalsrapporter
 Statnetts styre
 Informasjonskapsler på statnett.no

Kundeportal

Ekstranett-tjenester

Karriere

Ledige stillinger
 Er du student?
 Hvorfor velge Statnett

Copyright © Statnett

Statnett SF PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo Tel: +47 23 90 30 00 Faks: +47 23 90 30 01